

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Staatssecretaris Mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

onderwerp Concept-wetsvoorstel Vergoeding Zorg- en Affectieschade

datum 16 september 2014

Geachte heer Teeven,

Wij danken u voor het ter consultatie toezenden van het concept-wetsvoorstel Vergoeding Zorg- en Affectieschade.

De ANWB heeft met belangstelling van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting kennisgenomen. De ANWB stemt in met een wettelijke regeling die het mogelijk maakt dat de inkomensschade die door naasten in verband met het letsel van een verwant wordt geleden wordt vergoed. Tevens spreken wij waardering uit voor het feit dat u vergoeding van affectieschade weer heeft opgepakt en zijn wij verheugd dat met dit wetsvoorstel een vergoeding van zorgkosten en affectieschade mogelijk zal worden.

Betrokkenheid van de ANWB bij zorg- en affectieschade

In het verleden hebben wij als vereniging van weggebruikers gepleit voor een wettelijke regeling op het punt van vergoeding van zorg- en affectieschade. In de situatie na een (verkeers)ongeval, waarin zowel het slachtoffer als diens naasten zich geconfronteerd zien met allerlei problemen van emotionele én financiële aard, verdient elk streven naar het (deels) verlichten van deze problemen op voorhand bijval. Het beleid dat uit het concept-wetsvoorstel spreekt, ondersteunen wij dan ook van harte. Ons standpunt is mede gebaseerd op contacten met en raadpleging van onze leden.

Het wetsvoorstel is van groot belang voor onze leden, die worden geconfronteerd met financiële problemen omtrent de zorg voor hun ten gevolge van een verkeersongeval (ernstig) gewonde naaste. In de dagelijkse praktijk komen medewerkers van ANWB Rechtshulp regelmatig situaties tegen waarin naasten van het directe slachtoffers kosten maken en schade lijden die niet op de aansprakelijke persoon of door diens verzekeraar verhaalbaar zijn door de beperkingen die artikel 6:107 BW daaraan stelt. Onze jarenlange ervaring met de regeling van letsel- en overlijdensschade in binnen- en buitenland heeft voorts het gemis van een regeling van affectieschade in Nederland doen gevoelen.

Wij maken dan ook graag van de gelegenheid gebruik enige opmerkingen bij het concept-wetsvoorstel te plaatsen.

Zorgkosten

Het voorgestelde artikel 6:96 lid 2 onder d BW sluit aan bij de ontwikkeling om mantelzorg als schadepost te erkennen en te vergoeden. Wij stellen echter vraagtekens bij de wijze waarop dit is vormgegeven. Het is de gekwetste zelf die een aanspraak heeft op vergoeding van de gedeerde inkomsten van de naaste die zorgtaken op zich neemt. Het voorstel voorziet niet in een verplichting van de gekwetste om de naaste te compenseren, terwijl het toch gaat om diens gedeerde inkomsten. Het verdient dan ook aanbeveling om nader te onderzoeken hoe de aanspraak van de verzorgende zeker kan worden gesteld.

Door het thans gekozen regime (vergoeding via de gekwetste) kan de vergoeding leiden tot ongewenste fiscale gevolgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de toeslagen waar de gekwetste recht op heeft.

Affectieschade

Ten aanzien van de vergoeding van affectieschade constateren wij met tevredenheid dat, ten opzichte van het wetsvoorstel Affectieschade uit 2003, de kring van gerechtigden is verruimd en dat een hardheidsclausule is opgenomen op grond waarvan anderen met een daadwerkelijke affectieve relatie ook recht hebben op de vergoeding. Wij stemmen eveneens in met de differentiatie van de toe te kennen bedragen, het verhogen ervan in geval van een geweldsmisdrijf en een regelmatige indexatie van de bedragen.

Volgens de memorie van toelichting moet er in geval van ernstig en blijvend letsel sprake zijn van een functioneel verlies van 70% of meer. Wij vragen ons af of ernstig en blijvend letsel aldus moet worden gedefinieerd. Naar onze mening moet het gaan om de impact van het letsel op het (dagelijks) leven van de naasten. Het letsel kan weliswaar een functioneel verlies van minder dan 70% tot gevolg hebben, maar de combinatie van de lichamelijke en/of uiterlijk waarneembare component van het letsel, kan een dusdanige ernstige verstoring van wezenlijk contact tussen het slachtoffer en diens naasten met zich meebrengen, dat van ernstig en blijvend letsel moet worden gesproken.

Ook in geval van psychisch letsel kan sprake zijn van ernstig en blijvend letsel. Dit komt ons inziens onvoldoende tot uitdrukking in de Memorie van Toelichting.

Gezien de plaatsing in artikel 6:96 lid 2 onder d BW lijkt het erop dat de eigen schuld-discussie niet wordt gevoerd in het kader van de vergoeding van zorgkosten. De ANWB vraagt zich af of een dergelijke discussie dan wel een rol kan gaan spelen bij de vergoeding van affectieschade. Voorts vragen wij ons af of eigen schuld van het directe slachtoffer bij de toekenning van affectieschade op zijn plaats is. Immers vergoeding van deze immateriële schade heeft als functie erkenning en genoegdoening en kan derhalve als een symbolische vergoeding worden gezien.

De ANWB spreekt nogmaals haar waardering uit voor het concept-wetsvoorstel Vergoeding Zorg- en Affectieschade. Het voorstel draagt bij aan een betere juridische positie van (verkeersslachtoffers) en hun naasten. Wij zien graag dat het voorstel op de aangegeven punten wordt aangepast.

Mochten onze opmerkingen tot vragen leiden, dan zijn wij gaarne bereid tot een nadere uitwerking ervan.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink that reads 'F.J. van Bruggen'.

F.J. van Bruggen
Hoofddirecteur